

Dokument na rokovanie

B9-0553/2021 }
B9-0558/2021 }
B9-0564/2021 }
B9-0566/2021 }
B9-0571/2021 }
B9-0573/2021 } RC1

24.11.2021

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 144 ods. 5 a článkom 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B9-0553/2021 (The Left)
B9-0558/2021 (Verts/ALE)
B9-0564/2021 (S&D)
B9-0566/2021 (PPE)
B9-0571/2021 (ECR)
B9-0573/2021 (Renew)

o situácii v oblasti ľudských práv v Kamerune
(2021/2983(RSP))

Michael Gahler, Christian Sagartz, György Hölvényi, Isabel Wiseler-Lima, David McAllister, Antonio López-Istúriz White, Miriam Lexmann, Tomáš Zdechovský, Inese Vaidere, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Peter Pollák, José Manuel Fernandes, Adam Jarubas, Tom Vandenkendelaere, David Lega, Krzysztof Hetman, Stanislav Polčák, Loránt Vincze, Ivan Štefanec, Lefteris Christoforou, Andrey Kovatchev,

RC\1244059SK.docx

PE699.895v01-00 }
PE699.900v01-00 }
PE699.906v01-00 }
PE699.908v01-00 }
PE699.913v01-00 }
PE699.915v01-00 } RC1

**Vladimír Bilčík, Seán Kelly, Michaela Šojdrová, Luděk Niedermayer,
Ioan-Rareș Bogdan**

v mene skupiny PPE

Pedro Marques, Andrea Cozzolino, Maria Arena

v mene skupiny S&D

Barry Andrews, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Olivier Chastel,

Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Frédérique Ries,

Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans

v mene skupiny Renew

Hannah Neumann, Pierrette Herzberger-Fofana

v mene skupiny Verts/ALE

Anna Fotyga, Karol Karski, Witold Jan Waszczykowski, Elżbieta Kruk,

Adam Bielan, Assita Kanko, Jan Zahradil, Raffaele Fitto, Elżbieta

Rafalska, Bogdan Rzońca, Ryszard Czarnecki, Valdemar Tomaševski,

Eugen Jurzyca, Carlo Fidanza

v mene skupiny ECR

Marisa Matias

v mene skupiny The Left

Fabio Massimo Castaldo

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v oblasti ľudských práv v Kamerune (2021/2983(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kamerune, najmä na uznesenie z 18. apríla 2019¹,
 - so zreteľom na situačnú správu Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí Kamerunu z 5. novembra 2021 a na výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete za rok 2020 – správa o krajine: Kamerun z 21. júna 2021,
 - so zreteľom na dohodu o partnerstve AKT – EÚ (Dohoda z Cotonou),
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,
 - so zreteľom na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý Kamerun ratifikoval v roku 1993,
 - so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov z roku 1981,
 - so zreteľom na ústavu Kamerunskej republiky,
 - so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže pôvodne pokojné protesty s podporou združenia anglofónnej občianskej spoločnosti Kamerunu proti marginalizácii anglofónnych regiónov Kamerunu zo strany federálnej vlády v roku 2016 štátne orgány extrémnym násilím potlačili, čím podporili separatizmus a vznik niekoľkých separatistických milícií požadujúcich nový štát Ambazóniu a podnietili krvavý vojenský konflikt;
- B. keďže predpokladom mieru je dialóg a vláda prezidenta Paula Biyu sústavne odmieta priame rozhovory so všetkými separatistickými vodcami z anglofónnych regiónov;
- C. keďže Kamerun sa potýka s viacerými paralelnými politickými a bezpečnostnými výzvami vrátane hrozieb skupiny Boko Haram v regióne Ďaleký Sever a ozbrojenej vzbury separatistov v krajine, ktorá v anglofónnych regiónoch Severozápad a Juhozápad trvá už takmer 5 rokov;
- D. keďže v roku 2016 anglofónni učitelia a právnici v regiónoch Severozápad a Juhozápad viedli pokojné štrajky a demonštrácie proti zavedeniu francúzskeho právneho systému a francúzštiny na svojich súdoch a vo svojich triedach, čo vyvolalo krízu; keďže ozbrojený konflikt, ktorý prebieha od roku 2017, stál životy tisícov ľudí a viedol k

¹ Ú. v. EÚ C 158, 30.4.2021, s. 7.
RC\1244059SK.docx

rozsiahlej humanitárnej kríze v anglofónnych regiónoch Kamerunu;

- E. keďže k dnešnému dňu prišlo o život viac ako 3 000 civilných obyvateľov krajiny a stovky členov bezpečnostných síl; keďže prebiehajúci konflikt v Kamerune viedol k vnútornému vysídleniu viac ako 1 milióna osôb; keďže viac ako 2,2 milióna osôb potrebuje humanitárnu pomoc a viac ako 66 000 osôb hľadá útočisko v susednej Nigérii; keďže v Kamerune sa nachádza viac ako 447 000 utečencov a žiadateľov o azyl; keďže táto kríza sa prenáša do kamerunských regiónov Západ a Pobrežie;
- F. keďže kamerunský štát nerešpektuje zásady právneho štátu, pričom nezávislí pozorovatelia vrátane Human Rights Watch a Amnesty International už zdokumentovali vojenské súdne konania poznačené vážnymi vecnými a procesnými nedostatkami, v ktorých sú prezumpcia nevinoty, právo na primeranú obhajobu a nezávislosť konania a súdnictva vo všeobecnosti vážne ohrozené;
- G. keďže počet a závažnosť zrážok medzi separatistickými ozbrojenými anglofónnymi skupinami a vládnyimi bezpečnostnými silami sa stupňuje; keďže humanitárnu pomoc v postihnutých regiónoch vážne narušujú aj neštátne ozbrojené skupiny a opatrenia na obmedzenie pohybu, v dôsledku čoho ľudia v týchto regiónoch trpia vážnym nedostatkom potravín a desiatky tisíc osôb nemajú prístup k životne dôležitej zdravotnej starostlivosti; keďže z humanitárnych dôvodov bolo udelených niekoľko výnimiek z opatrení na obmedzenie pohybu, v dôsledku čoho došlo k výraznému narušeniu čerpania pomoci; keďže agentúry OSN boli nútené pozastaviť humanitárne činnosti bez ohľadu na ďalšie zraniteľné miesta spôsobené pandémiou COVID-19;
- H. keďže ťarchu násilia a konfliktu medzi vládou a separatistickými silami nesie civilné obyvateľstvo a to predstavuje prevažnú väčšinu obetí; keďže vláda aj separatistické sily neustále proti sebe podnikajú odvetné útoky a úmyselne sa zameriavajú na civilné obyvateľstvo a zraniteľné skupiny národa;
- I. keďže Felix Agbor Nkongho, právnik v oblasti ľudských práv, popredný obhajca práv anglofónnej menšiny a zástanca mierového riešenia krízy, dostal od ozbrojených separatistických skupín nejednu vyhrážku smrťou; keďže nie je jediný, na koho útočia a koho obťažujú;
- J. keďže od volieb v roku 2018 sa politické napätie stupňuje do nenávistných prejavov na základe etnickej príslušnosti alebo politického názoru a tieto zase silnejú na platformách sociálnych médií;
- K. keďže vládne sily sa dopúšťajú mimosúdnych popráv civilného obyvateľstva vrátane žien a detí, mučenia a zlého zaobchádzania, sexuálneho násilia vrátane znásilnení a rodovo motivovaného násilia, ničenia majetok a celé dediny, domy, zdravotnícke zariadenia a nemocnice, drancujú a svojvoľne zatýkajú a zadržávajú občanov, a to všetko v dôsledku nepriateľských aktov alebo podozrenia zo spolupráce so separatistami;
- L. keďže za prvých päť mesiacov roku 2021 podnikli ozbrojení separatisti v 13 mestách

najmenej 27 útokov s použitím výbušných nástrah, čo je viac ako vo všetkých predchádzajúcich rokoch krízy spolu; keďže znásilňujú, zabíjajú, mučia, kruto napádajú, vyhrážajú sa a unášajú stovky ľudí vrátane žien, humanitárnych pracovníkov, učiteľov a detí, o ktorých predpokladajú, že spolupracujú s armádou;

- M. keďže konflikt má neúmerný vplyv na deti, pričom 700 000 študentom si pre nútený bojkot škôl vo všetkých anglofónnych regiónoch nemôže uplatniť právo na vzdelanie; keďže od augusta 2021 predstavujú deti v Kamerune 28 % všetkých tých, ktorí prežili rodovo motivované násilie, a hrozí im zvýšené riziko odvodu do armády, detskej práce a zneužitia, pričom údajne bolo zneužitých viac ako 50 % detí v krajine; keďže podľa Populačného fondu OSN bolo 38 % žien v Kamerune vo veku 20 – 24 rokov vydatých pred dovŕšením 18. roku a 13 % pred dovŕšením 15. roku;
- N. keďže prezident Biya v reakcii na medzinárodný tlak zriadil vyšetrovaciu komisiu pre vraždy v Ngarbuhu, načo vláda pripustila, že jej bezpečnostné sily nesú určitú zodpovednosť, a informovala o zatknutí príslušných osôb; keďže o tejto záležitosti však nie sú k dispozícii žiadne ďalšie informácie;
- O. keďže sa prísne presadzovalo obmedzenie pohybu vrátane zatvorenia takmer všetkých škôl a vzdelávacích stredísk; keďže voči jednotlivcom, ktorí odmietli dodržiavať zákaz vychádzania, vrátane detí a učiteľov, sa páchalo násilie; keďže došlo k útokom na školy, univerzity a nemocnice, čím sa zhoršilo a predĺžilo porušovanie práva na prístup k vzdelaniu a znemožnilo poskytovanie základných zdravotníckych služieb;
- P. keďže od prezidentských volieb v roku 2018 sa napätie v krajine zvýšilo; keďže v septembri 2019 prezident Biya zorganizoval národný dialóg s cieľom vyriešiť konflikt medzi ozbrojenými silami a separatistickými povstalcami v anglofónnych regiónoch; keďže o dva roky neskôr priniesli opatrenia len málo výsledkov; keďže v rokoch 2020 a 2021 zlyhali viaceré pokusy o vyriešenie krízy v Kamerune;
- Q. keďže sa čaká na podpísanie prezidentských dekrétov, ktorými sa ustanoví prenos právomocí a postupný presun ľudských a finančných zdrojov na decentralizované orgány s cieľom konkrétnej realizácie procesu decentralizácie;
- R. keďže vláda naďalej obmedzuje slobodu prejavu a združovania a voči politickému disentu sa stáva čoraz viac neznášateľnou; keďže po demonštráciách požadujúcich mierové riešenie krízy v anglofónnych regiónoch boli zatknuté stovky členov a stúpenčov opozičných strán; keďže politickým oponentom, demonštrantom, novinárom a občianskej spoločnosti sa neustále ukladajú obmedzenia;
- S. keďže v kamerunskom trestnom zákonníku sa sexuálny vzťah medzi osobami rovnakého pohlavia trestá odňatím slobody až na päť rokov; keďže v posledných rokoch a mesiacoch bolo hlásených mnoho prípadov zatknutia a obťažovania LGBTQI osôb;
- T. keďže Kamerun čelí ďalším hrozbám zo strany skupiny Boko Haram a provincie Islamského štátu v Západnej Afrike (ISWAP) v regióne Ďaleký Sever; keďže útoky islamistickej ozbrojenej skupiny Boko Haram sprevádza každodenné zabíjanie, únosy,

lúpeže a ničenie majetku, čo predstavuje závažné porušovanie ľudských práv a porušovanie medzinárodného práva a medzinárodného humanitárneho práva; keďže k takýmto útokom patria aj samovražedné atentáty detí a detských vojakov; keďže od decembra 2020 skupina Boko Haram zabila najmenej 80 civilných osôb, pričom do augusta 2021 bolo v krajine vnútorne vysídlených viac ako 340 000 osôb; keďže domnelá smrť Abubakara Shekaura, vodcu skupiny Boko Haram, pri konfrontácii s frakčnou frakciou ISWAP v Nigérii, ktorá pomohla upevniť moc ISWAP a zvýšiť neistotu v kamerunskom regióne Ďaleký Sever; keďže vládne sily nie sú schopné účinne chrániť postihnuté obyvateľstvo;

1. je hlboko znepokojený situáciou v oblasti ľudských práv v Kamerune; zdôrazňuje právo občanov na slobodu prejavu, zhromažďovania a združovania; vyzýva na dodržiavanie ľudských práv a naliehavo vyzýva vládu Kamerunu, aby podnikla všetky kroky potrebné na dodržiavanie svojich záväzkov v oblasti ochrany týchto práv;
2. naliehavo vyzýva vládu Kamerunu, ako aj politických a vojenských vodcov separatistických skupín, aby sa dohodli na humanitárnom prímerí, a nabáda strany konfliktu, aby sa dohodli na opatreniach na budovanie dôvery, ako je oslobodenie nenásilných politických väzňov a zrušenie bojkotov škôl; naliehavo vyzýva vládu prezidenta Biyu a anglofónnych separatistov, aby okamžite obnovili mierové rozhovory; naliehavo vyzýva medzinárodné spoločenstvo, najmä Africkú úniu, stredoafrické štáty a EÚ, aby pomohli uľahčiť dialóg tým, že ponúknu prevzatie sprostredkovateľskej úlohy; zdôrazňuje význam regionálnej spolupráce a naliehavo vyzýva vládu, aby úzko spolupracovala s Africkou úniou a Hospodárskym spoločenstvom stredoafrických štátov; vyjadruje poľutovanie nad nekonaním a neochotou oboch strán konfliktu zapojiť sa do skutočne zmysluplných mierových rozhovorov s cieľom vyriešiť konflikt; je presvedčený, že politický dialóg, ktorý sa vedie v duchu kompromisu, účinnej politickej účasti a inklúzie vrátane účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán, je jedinou cestou k dosiahnutiu trvalého mieru; vyzýva vládu Kamerunu, ako aj vedúcich predstaviteľov separatistických skupín, aby využili existujúce ponuky mediácie od tretích strán na okamžité a priame rokovania;
3. odsudzuje porušovanie ľudských práv a medzinárodného práva a medzinárodného humanitárneho práva, ktorého sa dopúšťajú strany ozbrojeného konfliktu, a zdôrazňuje význam boja proti beztrestnosti; vyzýva kamerunské orgány, aby zabezpečili nezávislé, účinné, transparentné a nestranné vyšetrovanie, ako aj stíhanie závažných prípadov porušovania práv a zneužívania štátnymi aj neštátnymi subjektmi, v súlade s medzinárodným právom a normami, a žiada, aby osoby zodpovedné za porušovanie ľudských práv boli brané na zodpovednosť a postavené pred spravodlivosť v spravodlivom procese, aby sa ukončila beztrestnosť a zabezpečila nezávislosť súdnictva, ktoré sú základnými prvkami právneho štátu a základom fungujúceho demokratického štátu;
4. vyzýva kamerunskú vládu, aby podpísala a ratifikovala Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu; naliehavo vyzýva EÚ, aby využila politický vplyv, ktorý má vďaka rozvojovej pomoci a iným dvojstranným programom, na posilnenie ochrany ľudských

práv v Kamerune;

5. odmieta používanie vojenských súdov na súdenie civilného obyvateľstva; pripomína medzinárodné záväzky týkajúce sa spravodlivého procesu, ktorými je Kamerun viazaný, pripomína Kamerunu jeho záväzok dodržiavať právo všetkých občanov na spravodlivý proces pred nezávislými súdmi a pripomína, že vojenské súdy by nemali mať súdnu právomoc nad civilným obyvateľstvom;
6. vyzýva kamerunské orgány, aby prestali predvádzať ľudí pred vojenské súdy s vopred určenými výsledkami a ukladaním trestu smrti, ktorý je podľa medzinárodného práva v oblasti ľudských práv nezákonný; pripomína, že trest smrti sa v Kamerune nepoužíva od roku 1997, čo je míľnikom na ceste krajiny k úplnému zrušeniu trestu smrti; opätovne zdôrazňuje odmietavý postoj EÚ voči trestu smrti vo všetkých prípadoch a bez výnimky; vyzýva vládu Kamerunu, aby zabezpečila jeho zrušenie; vyzýva vládu Kamerunu, aby podpísala a ratifikovala druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach zameraný na zrušenie trestu smrti; naliehavo vyzýva súdy, aby upustili od vydávania takýchto trestov a potvrdili, že nebudú žiadať tresty smrti;
7. vyjadruje poľutovanie nad používaním násillia, najmä voči deťom, a je osobitne znepokojený vplyvom krízy na deti; vyzýva obe strany konfliktu, aby prestali úmyselne cieľiť na civilné obyvateľstvo, a naliehavo vyzýva separatistov, aby okamžite zastavili útoky na školy a s okamžitou účinnosťou ukončili všetky nútené bojkoty školstva, čo umožní bezpečný návrat všetkých študentov a učiteľov do škôl;
8. vyzýva kamerunské orgány, aby chránili všetky ženy v krajine, najmä v konfliktných oblastiach, a aby podporovali rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien cez posilňovanie účasti žien a organizácií pre práva žien na verejnom a politickom živote; vyzýva na vypracovanie osobitných opatrení EÚ na posilnenie práv rôznych skupín žien s osobitným zameraním na mladých ľudí, migrantov, ženy žijúce s HIV, LGBTQI osoby a osoby so zdravotným postihnutím;
9. domnieva sa, že proces decentralizácie, ktorý sa považuje za systém hospodárskeho, sociálneho a politického riadenia, je kľúčovým nástrojom reakcie na mnohé výzvy v oblasti rozvoja, najmä zvýšením zodpovednosti miestnych politikov a miestnych správ voči angažovaným občanom; víta podporu procesu zo strany EÚ;
10. odsudzuje nadmerné používanie a zneužívanie sily voči politickým oponentom a pokojným demonštrantom; vyjadruje poľutovanie nad využívaním opatrení na obmedzenie pohybu, ako sú zákaz vychádzania alebo zákaz verejných stretnutí, pod zámienkou pandémie COVID-19 so skutočným úmyslom obmedziť slobodu prejavu, tlače a právo na pokojné zhromažďovanie; vyjadruje znepokojenie nad stavom slobody prejavu a slobody tlače v Kamerune; vyjadruje poľutovanie nad svojvoľným zatýkaním a obťažovaním novinárov a opozičných politikov a umlčovaním politického nesúhlasu; vyzýva kamerunské orgány, aby okamžite a bezpodmienečne prepustili politických oponentov, demonštrantov a všetkých ostatných občanov, ktorí boli svojvoľne zatknutí a sú zadržávaní výlučne na politické účely; odsudzuje porušovanie základných slobôd;

11. vyzýva platformy sociálnych médií, aby spolupracovali s vládou, opozíciou a občianskou spoločnosťou na zabezpečení toho, aby ich stránky boli overené a obmedzovali štvavý obsah, nenávistné prejavy a dezinformácie, ktoré ešte viac narúšajú vzťahy medzi komunitami;
12. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že viac ako 40 000 ľuďom bola odopretá potravinová pomoc z dôvodu nebezpečenstva a blokovania ciest v regiónoch Severozápad a Juhozápad, ako aj nad nedávnymi útokmi na zdravotnícke zariadenia a zdravotníckych pracovníkov a nad skutočnosťou, že humanitárna činnosť bola počas obdobia obmedzenia pohybu zakázaná; odsudzuje blokovanie humanitárnej pomoci a útoky na humanitárnych pracovníkov vrátane ich únosov, obťažovania a vražd v regióne Severozápad a Juhozápad v Kamerune a rovnako odsudzuje stupňujúce sa zavražďovanie nezávislých pozorovateľov a obhajcov ľudských práv, najmä obhajcov práv žien, ktorých práca je dôležitejšia ako kedykoľvek predtým v súvislosti so závažným porušovaním ľudských práv všetkými stranami konfliktu; trvá na tom, aby všetky strany konfliktu okamžite poskytlí neobmedzený prístup humanitárnej pomoci; vyzýva vládu Kamerunu, aby zabezpečila, že humanitárna pomoc sa dostane do krízových regiónov;
13. vyzýva OSN a EÚ, aby naďalej monitorovali humanitárnu situáciu a posudzovali potreby; požaduje naliehavú humanitárnu podporu zo strany medzinárodného spoločenstva vrátane EÚ a jej členských štátov s cieľom účinne reagovať a zodpovedajúcim spôsobom uspokojiť naliehavé potreby obyvateľstva; domnieva sa, že vyšetrovací misia Rady OSN pre ľudské práva do Kamerunu by bola primeranou cestou na určenie miery porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva a toho, kto ich porušuje;
14. odsudzuje teroristické činy skupiny Boko Haram v Kamerune; uznáva úsilie kamerunských orgánov v boji proti tejto skupine; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby podporilo všetko úsilie v boji proti tejto islamistickej ozbrojenej skupine; trvá na tom, že proti terorizmu možno účinne bojovať len vtedy, ak budeme riešiť príčiny a konkrétne problémy súvisiace s nerovnosťou;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, Rade, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, vláde a parlamentu Kamerunu a spolupredsedom Spoločného zhromaždenia AKT – EÚ.